

розширення асортименту вироблюваної продукції, здатність країни реалізовувати власну продукцію не тільки у середині країни, але і за її межами.

Література.

1. Діброва А. Д. Удосконалення державного регулювання сільськогосподарського виробництва в Україні / А.Д. Діброва / Економіка АПК. – 2009. – № 7. – С. 44-50.

2. Гілкріст Дж. Коментар щодо розвитку державної політики та законодавства України у сфері надання державної допомоги / Дж. Гілкріст / Контракти. – 2004. – №30. – Режим доступу: http://www.kontrakty.com.ua/show/ukr/print_article/4/3020043370.html

3. Грідін О.В. Державна підтримка зерновиробництва / О.В. Грідін // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. – Харків: ХНТУСГ. – 2010. – Вип. 98. – С. 197-204.

4. Лузан Ю. Я. Розвиток державної підтримки аграрного сектора України в умовах членства в СОТ / Ю. Я. Лузан / Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 3. – С. 4-11.

5. Олійник Т. І. Державна підтримка аграрного сектора економіки України / Т. І. Олійник // Економіка АПК. – 2009. – № 7. – С. 80-85.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

***НАКІСЬКО О.В., К.Е.Н., СТАРШИЙ ВИКЛАДАЧ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Інтелектуальна власність у законодавстві – умовний збірний термін, що включає права, які відносяться до літературних, мистецьких і наукових здобутків, виконавської діяльності артистів, звукозапису, радіо- і телевізійних передач (тобто авторські права); наукових відкриттів, винаходів та інших прав, пов'язаних з різними видами промислової власності, а також із захистом від недобросовісної конкуренції[1].

Інтелектуальна власність поділяється на «промислову власність» і «авторське право».

Промислова власність – юридичне поняття, що охоплює права

на такі результати інтелектуальної діяльності як винахід, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки та інші об'єкти, передбачені Паризькою конвенцією по охороні промислової власності.

Авторське право – це надання авторові та іншим творцям інтелектуального продукту (література, музика, мистецтво) певного спектру прав, відповідно яких до їхніх можливостей входить вирішувати встановлювати або забороняти протягом певних періодів часу використання їх авторської продукції. Авторське право включає охорону «суміжних прав».

Названі складові – авторське право та суміжні права, сюди також можна віднести і промислову власність не в повній мірі вичерпують своїм значенням всього змісту поняття «інтелектуальна власність».

Інтелектуальна власність має характеристики, вагомі для сфери сільськогосподарського виробництва, а саме: необхідність, корисність, економічність, технологічність, прибутковість, життєздатність, конкурентоспроможність щодо впровадження. Цінність об'єктів інтелектуальної власності полягає в тому, що вона дозволяє законним способом монополізувати товари та послуги, оновити технологію і асортимент продукції, підвищити попит та розширити коло її споживачів.

На сучасному етапі в галузі агропромислового виробництва усвідомлення таких переваг повністю відсутнє. Попри те, що майже кожне підприємство у своїй діяльності використовує об'єкти інтелектуальної власності, цей актив поки що не є повноправним учасником господарського обігу. Сільськогосподарські підприємства дотепер недооцінюють роль інтелектуальної власності в сучасному господарстві.

Придбаний або отриманий іншим шляхом об'єкт інтелектуальної власності відображається на балансі юридичної особи в тих випадках, якщо юридична особа має:

1. прагнення, технічну можливість і ресурси для доведення об'єкта інтелектуальної власності до стану, в якому він є придатним для реалізації або використання;
2. можливість отримання певних економічних привілеїв або вигод в майбутньому від продажу або впровадження в виробничу діяльність подібного інноваційного активу.

Проте вартість нематеріальних активів у балансі сільськогосподарських підприємств становить не більше 1 %, або й взагалі не відображається в обліку.

Слід зазначити, що в сучасних умовах всі підприємства АПК

незалежно від форми власності повинні розглядати стратегію використання інтелектуальної власності як частину свого корпоративного планування і проводити політику у цій сфері, яка полягає в такому:

- 1) створення портфеля об'єктів інтелектуальної власності;
- 2) здійснення всебічної і надійної охорони прав об'єктів інтелектуальної власності;
- 3) запобігання порушенням прав чужої інтелектуальної власності;
- 4) пошук шляхів комерційної реалізації інтелектуальної продукції.

Інтелектуальна власність повинна приносити відчутний дохід, проте не завжди забезпечує його на практиці. Необхідною умовою одержання прибутку є безпосереднє використання власності, введення її у господарський обіг. Результати науково-технічного прогресу можуть бути подані шляхом візуалізації інноваційної ідеї, яка ще не знайшла матеріального відображення в реальному світі і залишається лише ідеєю. Впровадження в господарську діяльність об'єктів інноваційної та інтелектуальної власності, може бути виконане за умови якщо відбудеться оформлення відповідно певних порядків встановлених державою прав власності. За інших умов захист від нечесної і не прозорої конкуренції, всі види відносин будь то з реалізації права власності чи передачі прав з одержанням економічних вигод, стають неможливими.

Інтелектуальний потенціал об'єктів інноваційної інтелектуальної власності найчастіше не застосовується через те, що творці не встановлюють потрібного напрямку використання створеного інноваційного нововведення і ринок потенційних споживачів. Реалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності є можливою за умов професійного управління інтелектуальною власністю підприємств.

Одним із напрямів комерційного використання винаходів є регулярний перегляд власних розробок і технологій, які не використовуються у власному виробництві із наступною пропозицією по їхньому продажу у випадку, коли підприємства мають у своєму розпорядженні технології, які не використовуються, але становлять значний інтерес для інших підприємств. Такі технології можуть бути вторинним продуктом основного інноваційного проекту, продаж яких не вимагає ні додаткових капіталовкладень, ні будь-яких інших істотних витрат, проте може принести прибуток.

Таким чином, об'єкти інноваційних розробок перетворюються в об'єкти інтелектуальної власності, коли здійснюється рестрація

об'єктів інтелектуальної власності. Використання об'єктів інтелектуальної власності може здійснюватись як безпосередньо утворювачем, так і передаватись іншим користувачам інтелектуальної власності[2].

Перешкодою для залучення інвесторів, які можуть вкладати кошти в наукомістке високотехнологічне виробництво, а також для подальшого розвитку ліцензійної і інноваційної діяльності є проблеми правового й організаційного характеру, пов'язані із визначенням власника на право розпорядження інтелектуальною власністю, створеною за кошти бюджетів.

Натомість недосконалість законодавчої бази стосовно врегулювання українського ринку інтелектуальної власності надає можливість представникам закордонних фірм безперешкодно використовувати результати вітчизняних науково-технічних розробок. Відповідно до цієї ситуації яка склалася, значна частина виготовлених на території України науково-технічних результатів не патентується, а, залишаючись без попиту в Україні, потрапляє за кордон від наукових установ.

Природа права інтелектуальної власності включає широкий масив правових норм: авторське право, суміжні права, право промислової власності і право на нові об'єкти інтелектуальної власності. Всі вони мають в своїй основі створення результатів творчої діяльності, а також ідею належності майнових прав автору[3].

Трансформація науково-технічних розробок в інноваційний продукт, придатний для виробництва і продажу, є найважчим етапом ланцюга, який з'єднує науку зі споживачем. Це пов'язано з тим, що розробники погано розуміють домінанти ринку, потреби споживача, бо не мають досвіду технологічного підприємництва[4].

В Україні на сьогодні майже не існує інфраструктури для маркетингових досліджень, вивчення попиту-пропозиції на технології, а також налагодженого механізму оцінки і захисту прав інтелектуальної власності.

Об'єкти інтелектуальної власності, навіть при використанні їх у випуску продукції, значною мірою не ідентифіковані, не захищені охоронними документами, їх майнові права не оцінені, не визначені творці цих об'єктів, а також їх власник. Як результат, обсяг незареєстрованих нематеріальних активів на підприємствах України, за оцінками експертів, становить 200–250 млрд. доларів США, а вартість (капіталізація) підприємства в процесі приватизації занижена на 50-80 %[5].

Література.

1. Гордієнко С.Г. Пізнання сфери захисту інтелектуальної власності в Україні: методологічні проблеми: [монографія] / С.Г. Гордієнко. - К. Видавничий дім "Скіф", КНТ, 2008. - 140 с.
2. Накісько О.В. Варіанти формування ефективних напрямів активізації інноваційної діяльності / О.В. Накісько // Матеріали науково-практичної Інтернет-конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи». – Харків: – ХНТУСГ. – 2011. – С. 50 – 53.
3. Шишка Р.Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: [монографія] / Б.Р. Шишка. – Х.: Вид-во ХНУВС. – 2002. – 368 с.
4. Біла книга. Інтелектуальна власність в інноваційній економіці України / [Г.О. Андрощук, О.В. Дем'яненко, І.Б. Жилаєв, та ін.] / упоряд. С.В. Таран. – К: Парламентське вид-во, 2008. – р. – 448 с.
5. Національна інноваційна система: зарубіжний досвід, стан в Україні: аналітичні матеріали до парламентських слухань / Гесць В.М., Федулова Л.І., Бажал Ю.М., Рудченко О.Ю., Осецький В.Л.; В.М. Гесць (ред.), Л.І. Федулова (ред.). – К.: Інститут економіки і прогнозування НАН України, 2007. – 184 с.

СТАН МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ

НАУМЕНКО І.В., К.Е.Н., АСИСТЕНТ,

МАНДИЧ О.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,

***ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Формування матеріально-технічної бази сільського господарства відбувається відповідно до сучасних існуючих світових стандартів, підвищення фондозабезпеченості галузі, розширеного відтворення основного капіталу, що, свою чергу, потребує значних вкладень та інвестицій, які можна забезпечити наступними шляхами. По-перше, це пільгове довгострокове державне кредитування, за низькими відсотками придбання сільськогосподарського обладнання та техніки, оновлення тваринницьких комплексів, формування продуктивного основного стада (у тваринництві) та багаторічних насаджень (у рослинництві). По-друге, до зазначеного можна віднести безвідсоткове